



REPUBLIKA SLOVENIJA

DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Nepovezanih poslancev

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 69, e: ps-np@dz-rs.si, www.dz-rs.si



SKUPINA POSLANK IN POSLANCEV (prvopodpisani dr. Bojan Dobovšek)

Ljubljana, 29.10.2015

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	29-10-2015	
Šifra:	300-01/15-31/2	
Povezava:		
EPA:	840-VII	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE dr. Milan Brglez, predsednik

Na podlagi 88. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03 69/04, 68/06, 47/13 in 47/13), 19. člena Zakona o poslancih (Uradni list RS, št. 112/05 - uradno prečiščeno besedilo, 20/06 - ZNOJF-1, 109/08, 39/11 in 48/12) in 114. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 - uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vlagamo spodaj podpisani poslanki in poslanec

PREDLOG ZAKONA

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UDELEŽBI DELAVCEV PRI DOBIČKU

ki vam ga pošiljamo v obravnavo in sprejem po rednem postopku na podlagi 114. in 115. člena Poslovnika Državnega zbora.

Pri obravnavi predloga zakona v Državnem zboru in pri delu njegovih delovnih teles bo sodelovala poslanka mag. Alenka Bratušek.

Priloga:

- predlog zakona
- podpisi poslank in poslanca

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Ocena stanja

V Sloveniji do leta 2008 ni bilo sistemskega zakona, ki bi urejal udeležbo delavcev pri dobičku. Pravno podlago za lažje sodelovanje delavcev pri delitvi dobička gospodarskih družb je vzpostavil Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku (v nadaljnjem besedilu: ZUDDob), ki ga je Državni zbor sprejel na svoji seji 29. februarja 2008 in je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 25/08. Do sprejetja ZUDDob je bila udeležba delavcev pri dobičku sicer mogoča, vendar pa ni bila davčno ali kako drugače spodbujana. Podlaga sta bila Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo), ki v šestem odstavku 230. člena med drugim določa, da lahko skupščina s sklepom o uporabi bilančnega dobička odloči, da se bilančni dobiček uporabi tudi za druge, v statutu določene namene, na primer za izplačila delavcem ali članom posloводства, ter Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02, s spremembami), ki v 139. členu določa, da se lahko delavec in delodajalec dogovorita, da ima delavec pravico do udeležbe pri dobičku.

S sprejetjem ZUDDob so bila postavljena pravila, ki vsem delavcem omogočajo udeležbo pri rezultatu poslovanja družbe oziroma pri dobičku. Na podlagi ZUDDob je bilo do 20. 10. 2015 v register pogodb, ki ga vodi Ministrstvo za gospodarstvo, vpisanih le 55 družb. Iz podatkov iz registra je razvidno, da se za sklenitev pogodbe o udeležbi delavcev pri dobičku ni odločilo pričakovano število družb, prav tako je razvidno, da se za udeležbo pri dobičku niso odločile družbe z največjim deležem zaposlenih v Sloveniji.

Razlogi za sprejetje zakona

Potencialne koristi participacije delavcev pri dobičku se ne kažejo zgolj na enosmerni povezavi med gospodarsko družbo in delavcem, ampak na tristranskem vzajemnem vplivu med gospodarsko družbo, državo in delavcem. Država zagotavlja družbam in delavcem davčne olajšave, katerih pozitiven učinek lahko manifestira v vplivu na gospodarstvo v smislu stabilnosti zaposlovanja, ustvarjanje novih delovnih mest, boljše funkcioniranje trga dela, in enakopravnejša delitev družbenega premoženja ter večja socialna kohezija. Medtem ko se neposrednima udeležencema, gospodarski družbi in zaposlenemu, koristi od participacije pri dobičku, kažejo pri: motiviranju zaposlenih, identifikaciji zaposlenih s podjetjem v katerem so deležni finančne participacije, povezava interesov lastnikov in zaposlenih, povečanje lojalnosti in dolgoročne navezanosti zaposlenih na podjetje, povečanje produktivnosti, kompetitivnosti in dobičkonosnosti podjetja. Delavec se lažje identificira s podjetjem, kar povzroči večjo vključenost v poslovanje. Participacija v dobičku družbe tako vpliva na kvaliteto dela in zadovoljstvo pri delu; delavcu pa predstavlja vir osebnega premoženja, kar pozitivno vpliva na domačo potrošnjo. (Gornik, 2010).¹

¹ Gornik, Klemen (2010). Udeležba delavcev pri dobičku. Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta.

Glede na manjše število družb ki so sklenile in registrirale pogodbo o udeležbi delavcev pri dobičku po ZUDDob, smo se predlagatelji odločili za spremembe in dopolnitve ZUDDob. Predlog zakona na novo ureja davčno obravnavo izplačanega dobička delavcem ter na tak način spodbuja družbe k vključitvi v shemo participacije delavcev pri dobičku.

2. Cilji, načela in poglavitne rešitve zakona

Cilj predloga zakona je ugodnejša davčna obravnava izplačanega dobička delavcem ter posledično spodbuda za čim večjo uporabo zakona ter delitev dobička med delavce.

Načela ostanejo enaka, kot so bila zasledovana v veljavnem zakonu.

Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona glede na sedanjo ureditev so:

- omogoča se izplačilo udeležbe pri dobičku ob ugotovljenem »predviden dobičku«, ki je predviden čisti poslovni izid obračunskega obdobja, kot ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe;
- tako izplačana udeležba pri dobičku se šteje kot upravičen strošek in ni predmet obdavčitve po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb. V kolikor družba v obračunskem letu, za katerega je bila izplačana udeležba delavcev pri predvidenem dobičku ne doseže poslovnega rezultata, ki izkazuje dobiček, se tako izplačani znesek udeležbe delavcev pri predvidenem dobičku ne šteje kot upravičen strošek.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

Glede na to, da predlog zakona izhaja iz prostovoljnosti oblikovanja shem udeležbe na dobičku, ocene finančnih posledic ni mogoče z gotovostjo oziroma realno predvideti. Dejanska realizacija finančnih učinkov je odvisna od pripravljenosti delodajalcev za vključitev v sheme, kar pa je odvisno tudi od njihove poslovne politike in ekonomskih možnosti.

Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2016, EPA 760-VII predvideva prihodek proračuna iz naslova davka od dohodka pravnih oseb v višini 558,8 milijon eurov. Povprečna bruto plača v Sloveniji je v letu 2015 znašala povprečno 1.535 eurov. V letu 2014 je čisti dobiček izkazalo 39.923 družb, to je 62,8 % vseh. V letu 2014 so znašali poslovni prihodki vseh gospodarskih družb 77.804.179 eurov, stroški plač pa 7.740.414 eurov, tj. skoraj 10 % prihodkov.

Tabela 1: Rezultati poslovanja družb glede na velikost v letu 2014

TEMELJNI PODATKI (zneski v tisoč EUR)		VELIKOST DRUŽB				SKUPAJ
		Mikro	Majhne	Srednje	Velike	
DRUŽBE	število	59.940	2.303	719	628	63.590
	delež	94,3 %	3,6 %	1,1 %	1,0 %	100,0 %
ZAPOSLENI	število	128.051	65.518	72.094	167.243	432.906
	delež	29,6 %	15,1 %	16,7 %	38,6 %	100,0 %
PRIHODKI	znesek	14.484.260	10.182.559	11.563.357	43.218.847	79.449.022
	delež	18,2 %	12,8 %	14,6 %	54,4 %	100,0 %
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	znesek	13.862.956	9.791.106	11.159.955	41.690.279	76.504.295
	delež	18,1 %	12,8 %	14,6 %	54,5 %	100,0 %
ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE NA TUJEM TRGU	število družb	16.440	1.752	580	444	19.216
	znesek	3.309.180	2.779.344	4.017.130	17.986.606	28.092.260
	delež	11,8 %	9,9 %	14,3 %	64,0 %	100,0 %
ODHODKI SKUPAJ	znesek	14.816.175	9.886.981	11.159.988	42.256.296	78.119.441
	delež	19,0 %	12,7 %	14,3 %	54,1 %	100,0 %
VREDNOST AKTIVE NA DAN 31. 12. 2014	znesek	19.559.795	10.545.230	9.589.207	50.329.178	90.023.410
	delež	21,7 %	11,7 %	10,7 %	55,9 %	100,0 %
DODANA VREDNOST	število družb	45.327	2.257	716	559	48.859
	znesek	3.832.133	2.535.483	2.728.481	8.547.946	17.644.044
	delež	21,7 %	14,4 %	15,5 %	48,4 %	100,0 %
	indeks $\frac{2014}{2013}$	115	107	106	103	107
IZGUBA NA SUBSTANCI	število družb	11.624	45	3	67	11.739
	znesek	139.965	25.112	5.646	16.950	187.674
	delež	74,6 %	13,4 %	3,0 %	9,0 %	100,0 %
	indeks $\frac{2014}{2013}$	148	40	47	104	101
NETO DODANA VREDNOST	znesek	3.692.169	2.510.371	2.722.835	8.530.996	17.456.370
ČISTI DOBIČEK	število družb	36.859	1.963	600	501	39.923
	znesek	702.500	456.265	478.821	1.697.309	3.332.895
	delež	21,1 %	13,7 %	14,3 %	50,9 %	100,0 %
	indeks $\frac{2014}{2013}$	121	122	127	116	120
ČISTA IZGUBA	število družb	20.233	336	119	130	20.818
	znesek	1.141.792	228.501	144.893	930.341	2.445.526
	delež	46,7 %	9,3 %	5,9 %	38,0 %	100,0 %
	indeks $\frac{2014}{2013}$	149	71	59	86	101
NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA	znesek	-439.292	227.765	331.928	766.968	887.369

Predvidevamo, da se bodo v sheme vključile družbe, ki sicer izkazujejo čisti dobiček. Največ takih je v skupini velikih družb, saj ustvarijo polovico vsega prikazanega dobička. Te družbe zaposlujejo slabih 40 % vseh zaposlenih. Ob predpostavki, da vse velike družbe izplačajo 30 % finančne participacije to znaša slabih 510.000 eurov manj prikazanega čistega dobička. Finančnih posledic za državni proračun predvidevamo, da ne bo več kot za 30 milijonov eurov.

Predlog zakona nima posledic za druga javnofinančna sredstva.

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotavljati dodatnih sredstev v državnem proračunu.

4. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenost predlagane ureditve pravu EU

4.1 Prilagojenost ureditve pravu EU

Leta 1992 je bilo sprejeto neobvezujoče Priporočilo Sveta ES (št. 92/443/EGS). Nato je Komisija še istega leta pripravila še pregled finančne udeležbe v državah članicah, t.i. poročilo o listini I, in ga leta 1997 dopolnila s poročilom o listini II. Zaradi širitve Evropske unije z novimi državami članicami je Komisija leta 2006 pripravila poročilo o listini III.

V pravu EU ni predpisov, s katerimi bi bilo treba usklajevati predlog zakona, saj udeležba delavca pri dobičku na ravni EU ni urejena z zavezujočimi predpisi.

4.2 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Ureditev finančne udeležbe delavcev je v posameznih državah članicah zelo različna. Nekatere države članice imajo normirano finančno udeležbo v svojih zakonodajah, druge pa tega področja posebej ne urejajo. Urejanje finančne udeležbe delavcev je zaradi svojih učinkov in vplivov izjemno interdisciplinarno. Finančna udeležba delavcev posega na različna pravna področja, od korporacijskega prava, delovnega prava, davčnega prava itd., ki jih države članice deloma različno urejajo in v posameznih delih izražajo posebnosti posamezne ureditve.

Belgija

Belgijski zakon, ki ureja udeležbo zaposlenih pri dobičku, je začel veljati leta 2002. Temelji na načelu prostovoljnosti in velja za vse delavce. Finančna udeležba delavcev pri dobičku je dodatni dohodek delavcem in ni nadomestilo za plače. Belgijski zakon omogoča dve obliki finančne udeležbe, in sicer v obliki delnic ali v izplačilu denarja. Zaradi pridobitve olajšav zakon določa, da znesek v okviru finančne udeležbe ne sme preseči 10 odstotkov skupnih bruto plač v družbi in tudi ne sme preseči 20 odstotkov dobička.

Danska

Danska zakonodaja ureja tri sheme sodelovanja zaposlenih v kapitalu družbe, dve temeljita na delnicah in ena na obveznicah. Vse tri sheme so prostovoljne in vključujejo davčne olajšave.

Ugodnosti, ki jih delodajalec zagotovi delavcu, so v rokah delavcev:

- možnost, da kupi ali vpiše delnice v družbi pod pogojem, da vrednost te pravice ne presega 10 odstotkov letne plače delavca in da ima delavec delnice v lasti vsaj pet let po poteku leta, v katerem jih je pridobil;
- razdelitve v obliki delnic delavcem do 20.900 DKK letno, če ima delavec delnice v lasti vsaj sedem let po poteku leta, v katerem jih je pridobil, ter pod nekaterimi drugimi pogoji;
- obveznice, ki jih je izdal delodajalec, se oprostitijo, če letna vrednost bonitete ne presega 4700 DKK ali 10 odstotkov letne plače delavca in jih ima delavec v lasti vsaj pet let po poteku leta, v katerem jih je pridobil. Če je limit 4700 DKK presežen, se davek odmeri po stopnji 45 odstotkov od presežka.

Drugi pogoji za navedene okoliščine so:

- vsem delavcem in samo delavcem (tj. ne direktorjem) se ponudi pridobitev delnic ali obveznic; vendar se dovolijo omejitve, ki temeljijo na splošnih merilih, in
- delavci so zaposleni v času, ko so delnice ali obveznice dane.

Kapitalski dobički iz poznejših prodaj delnic ali obveznic delavca se obdavčijo v skladu s pravili za obdavčevanje dobička iz kapitala, pri čemer se za nabavno vrednost šteje nakupna cena delnic v času, ko jih je družba dala.

Irska

V zadnjih nekaj letih so na Irskem neprestano uvajali nove oblike – sheme sodelovanja zaposlenih pri delitvi dobička in kapitala ter nove davčne olajšave, povezane z njimi.

Najpogostejša je odobrena shema sodelovanja pri delitvi dobičkov. V njo morajo biti vključeni vsi zaposleni pod primerljivimi pogoji, a v povezavi z neko mero uspešnosti poslovanja podjetij. Zaposleni ne plačujejo davka na dohodek iz brezplačnih ali odkupljenih delnic, pri delitvi v obliki denarja pa se ti prihodki obdavčijo. Po najmanj treh letih držanja delnic se ne plača davek na dohodek iz prodaje delnic, če je shema odkupov prej odobrila davčna uprava. Delnice morajo biti v tem obdobju deponirane pri skrbniškem skladu. V načrtu so za posamezne udeležence določeni enaki najvišji deleži delnic in se zahteva obvezen izstop, ko se dosežejo. Udeležba posameznega zaposlenega je na letni ravni omejena na 7,5 odstotka osnovne plače oziroma ne več kot 12.700 EUR.

Francija

Francija je vodilna država članica Evropske unije glede razvitosti finančne udeležbe zaposlenih. Francoska vlada je že sredi štiridesetih let prejšnjega stoletja predlagala delitev skupnih prihrankov pri poslovanju v povezavi s produktivnostjo podjetja. Prva shema je bila uvedena konec petdesetih let kot prostovoljna oblika in brez posebnih davčnih olajšav. V letih 1993 in 1994 sta bila sprejeta dva zakona, ki sta se nanašala na državno podporo finančni udeležbi v Franciji. Zakon iz leta 1994 pa je dokončno oblikoval tri stebre finančne udeležbe delavcev:

- prostovoljna delitev prihrankov pri poslovanju, ki je uvedena leta 1959, ne pozna omejitev glede na velikost, pravni status ali področje dela podjetja. Na podlagi uspeha podjetja se delavcem izplačujejo t. i. "neodložljivi" bonusi. Merila uspeha podjetja so različna, na primer: dobiček, produktivnost, zmanjšanje nesreč ali število izvrženih izdelkov (v točno določenem časovnem obdobju – najmanj trije koledarski meseci). V 80 odstotkih primerov podjetja za merilo uspeha izberejo dosežen dobiček. Pogoji za doseganje davčnih ugodnosti so: odprtost sheme za vse zaposlene, izplačilo bonusa mora vsebovati tveganje oziroma se mora izračunati na podlagi meril uspešnosti podjetja, udeležba pri dobičku ne sme presegati 20 % bruto plače zaposlenega. Bonusi so lahko enaki za vse zaposlene ali pa odvisni od višine plače oziroma starosti zaposlenega. Leta 2003 je bilo 4,9 milijarde eurov razdeljenih med 3,8 milijona zaposlenih na podlagi delitve prihrankov;

- obvezna "odložena" udeležba pri dobičku, ki je bila sprejeta leta 1967. Vsa podjetja, ki zaposlujejo več kot 50 delavcev, so z zakonom zavezana, da omogočijo finančno udeležbo zaposlenih oziroma morajo ustanoviti sklade za udeležbo pri dobičku, velikost sklada pa je zakonsko določena na podlagi posebne formule. Minimalna udeležba pri dobičku je zakonsko določena. Podjetja z manj kot 50 zaposlenih pa lahko uporabijo ta model na prostovoljni podlagi. Za to obliko finančne udeležbe so predvidene davčne olajšave. Zaposleni ne sme z udeležbo pri dobičku preseči 75 % osnove za izračun prispevkov za socialno varstvo. V nasprotju s prostovoljno delitvijo prihrankov pri poslovanju obstaja pri obvezni udeležbi pri dobičku zakonsko predpisano obdobje zadrževanja, ki znaša pet let. V tem obdobju delavci praviloma ne morejo razpolagati s sredstvi iz sklada (razen izjemoma, kot so: poroka, rojstvo otroka, prekinitev zaposlitve v podjetju itd.). Leta 2003 je približno 4 milijone delavcev dobilo sredstva v višini 5 milijard eurov na podlagi udeležbe pri dobičku (4,6 % plač);
- varčevalne sheme za nakup delnic. Delodajalec lahko ustanovi posebne varčevalne sheme, v katerih imajo zaposleni možnost za ugoden nakup delnic (ugodni davki, ugodnosti za dodatne pokojnine itd.). Sheme so lahko namenjene za naložbe, delavske delnice ali pokojninske varčevalne sheme. Tako poznajo v Franciji tri oblike varčevalnih shem:
 - o PEE (Plan d'Epargne Enterprise, Company savings plans), PEI (Plan d'Epargne Interentreprise, Inter-company savings plans) in PERCO (Plan d'Epargne pour la retraite Collective, Company retirement savings plans). Na koncu leta 2003 je bilo vključenih v eno od navedenih varčevalnih shem 8 milijonov zaposlenih (53 % vseh zaposlenih). Podjetja so v ta namen zbrala približno 1,3 milijarde eurov.

Francoska država ima dejavno vlogo pri urejanju finančne udeležbe. Zakona iz leta 1993 in 1994 podpirata razvoj delavskega delničarstva, pa tudi soudeležbo delavcev pri odločanju. Konec leta 2006 je bil sprejet nov zakon, ki uvaja "dividende za delo". Podjetja prejemajo davčne spodbude za omogočanje dodatnih ugodnosti zaposlenim, kot so brezplačne delnice ali udeležba pri dobičku/poslovnem prihranku. Na primer, vrednost brezplačnih delnic se odšteje od obdavčenega prihodka podjetja. Oblike finančne udeležbe pa ni mogoče razviti brez sodelovanja s socialnimi partnerji (Wilke, Maack in Partner, 2007).

Švedska

Podatki EPOC o razvitosti finančne udeležbe v državi uvrščajo Švedsko na tretje mesto po Franciji in Združenem kraljestvu. Na Švedskem ponuja 21 % podjetij različne oblike finančne udeležbe svojim zaposlenim. Udeležba delavcev pri dobičku je na Švedskem bolj razširjena oblika finančne udeležbe v primerjavi z delavskim delničarstvom, pa tudi glede na razširjenost udeležbe pri dobičku v drugih državah članicah.

Na Švedskem poznajo posebno obliko sistema udeležbe pri dobičku, to so posebni skladi t. i. "profit-sharing trusts". Skoraj 20 % podjetij ponuja sheme, ki so večinoma v obliki skladov za udeležbo pri dobičku. Posebnega zakona o udeležbi pri dobičku na Švedskem nimajo, vendar že zakon o socialnih prispevkih iz leta 1981 ureja

ustanavljanje posebnih skladov, predpisanih z zakonom, v katere podjetja lahko prenašajo svoj dobiček. Skladi so namenjeni neposredni podpori zaposlenih ter jih običajno ustanavljajo delavske organizacije v podjetjih. Vsa vplačila delodajalcev v te sklade so oproščena plačila kakršnih koli dajatev. Prejemniki pa so zavezani plačilu davkov pri razdelitvi sredstev. Kapitalski dobiček in dividende so obdavčene kot prihodek. Sredstva mora upravljati sklad najmanj tri leta, preden se razdelijo, najmanj ena tretjina vseh zaposlenih mora pridobiti sredstva iz sklada, hkrati pa menedžerji in solastniki ne morejo biti porabniki teh skladov.

Glede delavskega delničarstva švedski zakon o gospodarskih družbah in druga zakonodaja otežujejo izdajo delniških opcij (conventional share options). Podjetja pogosto pridobijo delnice iz investicijskih bank, kar pomeni, da nakupna vrednost delnic presega njihovo vrednost na trgu. Tudi ni posebnih davčnih olajšav za sistem delavskega delničarstva. Tako nekoliko starejši podatki (EPOC Survey, 1996) kažejo, da 2 % švedskih podjetij ponuja svojim delavcem možnost za nakup delnic oziroma nekoliko novejši podatki (Cranet Survey, 1999/2000) to vrednost zvišujejo na 13 %. Delnice se večinoma ponujajo vodstvenemu osebju. Opazno pa je, da je delavsko delničarstvo nekoliko bolj razširjeno pri telekomunikacijah in informacijskih tehnologijah (IT) (Wilke, Maack in Partner, 2007).

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o udeležbi delavcev pri dobičku (Uradni list RS, št. 25/2008) se v 1. členu za besedilom »udeležbo v lastništvu družbe,« doda besedilo »pri predvidenem dobičku družbe,«.

2. člen

Drugi odstavek 2. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Ta zakon se uporablja le za udeležbo pri dobičku, pri kateri se lahko delavcem izplača največ 30 odstotkov dobička posameznega poslovnega leta.«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ta zakon se uporablja za udeležbo pri predvidenem dobičku delavcev, pred dejansko ugotovitvijo dobička posameznega poslovnega leta. Delavcem se lahko izplača največ 1/6 bruto zneska plač, izplačanih v zadnjih 12 mesecih.«.

Dosedanji tretji odstavek se ustrezno preštevilči, za piko se doda besedilo, ki se glasi:

»V primeru udeležbe pri predvidenem dobičku, pa se takšno izplačilo delavcem šteje kot upravičen strošek podjetja.«.

Dosedanji četrti odstavek postane peti odstavek.

3. člen

Za tretjim odstavkom 6. člena se doda novi četrti odstavek, ki se glasi:

»4. "predviden dobiček" je predviden čisti poslovni izid obračunskega obdobja, kot ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, in ga predvidi poslovodstvo družbe največ 1 mesec pred zaključkom obračunskega obdobja;

Ostali odstavki se ustrezno preštevilčijo.

4. Člen

Za 26. členom se doda novo V. poglavje, ki se glasi **»UDELEŽBA PRI PREDVIDENEM DOBIČKU«** in novi 26.a, 26.b in 26.c člen, ki se glasijo:

» 26.a. člen

(1) Predviden dobiček ugotovi poslovodstvo podjetja največ 1 mesec pred iztekom obračunskega leta.

(2) Izplačilo udeležbe delavcev pri predvidenem dobičku se izvede po kriterijih, ki jih določi poslovodstvo z omejitvijo izplačila iz 2. člena tega zakona.

(3) Izplačilo udeležbe delavcev pri predvidenem dobičku se izvede v enkratnem znesku, ne prej kot 1 mesec pred zaključkom obračunskega leta in ne kasneje kot v 3 mesecih po zaključku obračunskega leta.

26.b. člen

(1) V kolikor družba v obračunskem letu, za katerega je bila izplačana udeležba delavcev pri predvidenem dobičku ne doseže poslovnega rezultata, ki izkazuje dobiček, se tako izplačani znesek udeležbe delavcev pri predvidenem dobičku ne šteje kot upravičen strošek.

26.c. člen

(1) Izplačilo udeležbe delavcev pri predvidenem dobičku se šteje za dohodek iz kapitala, ter se odmeri in plača na po enaki stopnji in na enak način kot od dividend, kot to določa Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/11 – ZUKD-1, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12 in 96/13;)

Ostala poglavja se ustrezno preštevilčijo.

5. člen

Ta zakon se uveljavi s 1. 1. 2016.

III. OBRAZLOŽITEV PO ČLENIH

K 1. členu

V tem členu sta opredeljena namen in vsebina predloga zakona. Urejata se udeležba delavcev pri dobičku družbe in udeležba v lastništvu družbe. Predlog zakona tudi opredeljuje pogodbo o udeležbi pri dobičku in predvidenem dobičku, ki sta podlaga za izvajanje pravice do udeležbe pri dobičku, postopek za sklenitev te pogodbe ter denarno in delniško shemo. Prav tako opredeljuje davčne olajšave, in to v primeru uveljavljanja olajšave po delitvi bilančnega dobička in po delitvi predvidenega dobička družbe.

K 2. členu

V tem členu se opredeljuje področje uporabe zakona. Zakon se uporablja za vse kapitalske družbe. Delavcem se po predlogu zakona lahko izplača največ 30 odstotkov dobička posameznega poslovnega leta, ki pa se lahko ugotovi že pred dejansko ugotovitvijo dobička posameznega poslovnega leta. V primeru, ko se izplača dobiček pred dejansko ugotovitvijo dobička, se tako izplačan dobiček šteje kot upravičeni strošek podjetja.

Poleg skupne zgornje meje izplačanega dobička je dodatno postavljena omejitev izplačanega dobička posameznemu delavcu. Posameznemu delavcu se lahko izplača največ 1/6 bruto zneska plač, izplačanih v zadnjih 12 mesecih.

K 3. členu

Ta člen opredeljuje posamezne pojme, ki se uporabljajo v samem zakonu. Člen na novo opredeljuje pojem »predvideni dobiček«. Predvideni dobiček tako po predlogu zakona poslovodstvo lahko ugotovi največ 1 mesec pred zaključkom obračunskega obdobja, in sicer kot čisti poslovni izid obračunskega obdobja, kot ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe. Pojem »predvideni dobiček« je sicer uveljavljen pojem v računovodstvu in se uporablja za obračun akontacije različnih prispevkov in davka od dohodka pravnih oseb.

K 4. členu

Ta člen uvaja novo V. poglavje, ki podrobno opredeljuje udeležbo pri predvidenem dobičku.

Z novim 26.a členom se določa, da lahko predvideni dobiček poslovodstvo ugotovi največ 1 mesec pred iztekom obračunskega obdobja, ki se izteče skupaj s koledarskim letom. Drugi odstavek novega 26.a člena opredeljuje pod kakšnimi pogoji oziroma omejitvami iz 2. člena zakona se ta dobiček sme izplačati, medtem ko tretji odstavek določa, da se tak dobiček lahko izplača le v enkratnem znesku, in sicer najprej en mesec pred zaključkom obračunskega leta ter najpozneje 3 mesece po zaključku obračunskega leta. Taka opredelitev pomeni, da se dobiček po predvidenem dobičku najpozneje izplača ob predložitvi davčnega obračuna.

Ker se dobiček izplača na podlagi predvidenega dobička šteje za upravičen strošek družbe, je v primeru drugečnega poslovnega rezultata, ugotovljenega na podlagi davčnega obračuna, s predlaganim 26.b členom opredeljeno ravnanje v takem

primeru. Tako v primeru, ko je predviden dobiček višji od bilančnega, se strošek udeležbe na dobičku ne šteje kot upravičen strošek.

26.c člen opredeljuje davčno obravnavo dobička izplačanega na podlagi predvidenega dobička. Tak dohodek delavca se šteje za dohodek iz kapitala, in se davčno obravnava enako kot dohodek iz npr. dividend.

K 5. členu

Člen določa datum uveljavitve zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja udeležbo delavcev oziroma delavk (v nadaljnjem besedilu: delavci) pri dobičku družbe in udeležbo v lastništvu družbe, pogodbo o udeležbi pri dobičku, postopek za sklenitev pogodbe, denarno in delniško shemo ter pogoje za pridobitev olajšav pri davkih in prispevkih za socialno varnost (v nadaljnjem besedilu: davčne olajšave).

2. člen (področje uporabe)

(1) Ta zakon se uporablja za vse kapitalske družbe, kot jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, razen določb o delniški shemi, ki se uporablja samo za delniške družbe, katerih delnice so uvrščene na organiziran trg vrednostnih papirjev.

(2) Ta zakon se uporablja le za udeležbo pri dobičku, pri kateri se lahko delavcem izplača največ 20 odstotkov dobička posameznega poslovnega leta, vendar ne več kot 10 odstotkov 1/6 letnega bruto zneska plač, izplačanih v družbi v tem poslovnem letu. Najvišji znesek, ki ga delavec v skladu s tem zakonom lahko prejme, ne sme presegati 5.000 eurov.

(3) Ta zakon ureja udeležbo pri dobičku, ki po poteku določenega obdobja omogoča uveljavljanje davčnih olajšav.

(4) Za namen uporabe tega zakona lahko ima družba sklenjeno le eno shemo.

6. člen (pojmi)

Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. "delavec" je vsaka fizična oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, v delovnem razmerju na podlagi sklenjene pogodbe o zaposlitvi z družbo, ki ima sklenjeno pogodbo iz 7. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: družba). Za delavca se ne šteje delavec, ki je hkrati pretežni lastnik družbe. Za pretežnega lastnika družbe se šteje posameznik, ki je neposredni ali posredni imetnik poslovnega deleža, delnic ali drugih pravic, ki zagotavljajo udeležbo pri upravljanju, na podlagi katerih ima 25 odstotkov glasovalnih pravic ali 25 odstotni delež v kapitalu družbe. Za delavca se prav tako ne šteje član posloводства, prokurist in izvršni direktor, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja gospodarske družbe.

2. "udeležba pri dobičku" je udeležba delavcev pri dobičku in v lastništvu družbe;

3. "dobiček" je čisti poslovni izid obračunskega obdobja, kot ga določa zakon, ki ureja gospodarske družbe;
4. "delež dobička" je dobiček, ki se nameni delitvi delavcem;
5. "pripadajoči znesek dobička" je znesek, izražen v denarju, ki pripada posameznemu delavcu;
6. "organiziran trg vrednostnih papirjev" je organiziran trg vrednostnih papirjev, kakor je opredeljen v zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov;
7. "poslovodstvo" je poslovodstvo, kakor je opredeljeno v zakonu, ki ureja gospodarske družbe;
8. "Klirinško depotna družba (v nadaljnjem besedilu: KDD)" je klirinško depotna družba, kakor jo opredeljuje zakon, ki ureja nematerializirane vrednostne papirje.

30, 2

Bn. d.

Muzuh